

Dosarul nr. 2rac-176/21

Prima instanță: Judecătoria Strășeni sediul central (jud. M. Grosu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, A. Malîi, I. Dutca)

ÎNCHEIERE

14 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Natalia Ursu (Verdeș)

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Vielnax” împotriva Întreprinzătorului Individual „Ursu Natalia”, Nataliei Ursu și Evdochiei Ursu cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, a penalității și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 3 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Natalia Ursu, Evdochia Ursu și Întreprinzătorul Individual „Ursu Natalia”, reprezentați de avocatul Mihail Cucu și menținută hotărârea din 30 iunie 2020 a Judecătoria Strășeni sediul central, prin care acțiunea a fost admisă parțial

constată:

La 13 noiembrie 2019, SRL „Vielnax” a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎI „Ursu Natalia”, Nataliei Ursu și Evdochiei Ursu cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, a penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 3 ianuarie 2017, între SRL „Vielnax”, în calitate de vânzător și ÎI „Ursu Natalia”, în calitate de cumpărător, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare, în baza căruia vânzătorul s-a obligat să livreze produse alimentare, iar cumpărătorul s-a obligat să recepționeze marfa livrată și să achite prețul acesteia în termenele și condițiile stabilite de contract.

A menționat reclamanta că și-a îndeplinit pe deplin obligațiile contractuale asumate și în perioada 3 martie 2017 – 26 mai 2018, a efectuat livrări în sumă de 299 658,50 de lei, fapt ce se confirmă prin facturile fiscale semnate de ambele părți.

ÎI „Ursu Natalia” nu și-a executat în modul corespunzător obligația de plată, achitând parțial și cu întârziere doar o parte din prețul mărfii recepționate, iar

adresările verbale repetate în vederea stingerii datoriei au fost lăsate fără atenția cuvenită.

În vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, SRL „Vielnax” a expediat în adresa pârâților pretenția din 10 octombrie 2019, fapt confirmat prin avizele de recepție, solicitând achitarea datoriei și a sancțiunilor pecuniare, însă, obligațiunile pecuniare nu au fost executate.

A precizat că datoria restantă a ÎI „Ursu Natalia” constituie suma de 273 604,50 de lei.

Respectiv, deoarece pârâții nu și-au onorat obligațiile asumate în baza contractului, aceștia urmează să achite în temeiul art. 942 Cod civil și dobânda de întârziere în mărime de 86 254,89 de lei, pentru perioada 19 martie 2017 – 25 octombrie 2019.

Reieșind din prevederile pct. 5.2. din contract, în temeiul art. 268, 947 Cod civil și potrivit reglementărilor din Legea nr. 133/2018 privind modernizarea Codului civil (în vigoare din 1 martie 2019), a evidențiat reclamanta că este în drept să solicite plata penalității în mărime de 496 552,06 de lei, pentru perioada 3 septembrie 2018 – 28 februarie 2019.

La fel, a indicat că necesitatea atragerii în proces a copârâtei Evdochia Ursu este condiționată de prevederile pct. 5.5. din contract, potrivit căruia în caz de neexecutare a obligațiilor contractuale de către cumpărător, fidejutorul va răspunde solidar cu cumpărătorul pentru executarea obligațiunilor născute din contract.

De asemenea, a considerat necesară atragerea în proces și a Nataliei Ursu în calitate de copârât, reieșind din prevederile art. 34 alin. (1) Cod civil și art. 14, pct. 1, 2 din Legea nr. 845 din 3 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, întrucât Natalia Ursu, căreia îi aparține ÎI „Ursu Natalia”, răspunde cu tot patrimoniul său pentru obligațiile întreprinderii.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 7, 34, 775, 776, 858, 942, 947 Cod civil, art. 94, 166, 167 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea în mod solidar, de la ÎI „Ursu Natalia”, Natalia Ursu și Ursu Evdochia în beneficiul SRL „Vielnax” a datoriei în mărime de 273 604,50 de lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 86 254,89 de lei, a penalității contractuale în mărime de 496 552,06 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 30 iunie 2020 a Judecătoriei Strășeni sediul central, a fost admisă acțiunea parțial.

Au fost încasate, în mod solidar, de la ÎI „Ursu Natalia” și Evdochia Ursu în beneficiul SRL „Vielnax” suma datoriei în mărime de 273 604,50 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 86 254,89 de lei, taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, proporțional părții admise, în sumă de 10 795,78 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 9 000 de lei.

În rest, pretențiile au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

Prin decizia din 3 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Natalia Ursu, Evdochia Ursu și ÎI „Ursu Natalia”, reprezentați de avocatul Mihail Cucu și menținută hotărârea primei instanțe.

Întru consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au stabilit că potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 3 ianuarie 2017, executarea obligației a fost garantată de fidejutorul Evdochia Ursu, care și-a exprimat acordul în acest sens, aplicând semnătura sa și prin urmare, achitarea produselor livrate în conformitate cu condițiile contractului de vânzare-cumpărare de către SRL „Vielnax” a fost garantată de către fidejutorul Evdochia Ursu.

Astfel, au reținut instanțele de judecată ierarhic inferioare că creditorul este în drept să ceară executarea obligației (repararea prejudiciului) fie de la debitor, fie de la fidejutor sau de la ambii concomitent, creditorul putând alege modalitatea exercitării dreptului său și în acest sens, a fost constatată temeinicia și legalitatea pretențiilor înaintate și față de Evdochia Ursu.

Având în vedere că ÎI „Ursu Natalia” nu și-a onorat obligațiunile de plată asumate în mod corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit, prima instanță și instanța de apel au conchis asupra temeiniciei pretenției de încasare de la ÎI „Ursu Natalia” și Evdochia Ursu în beneficiul SRL „Vielnax” a sumei de 273 604,50 de lei cu titlu de datorie contractuală.

În consecință, fiind stabilit cu certitudine că ÎI „Ursu Natalia” nu a executat obligația de achitare a prețului mărfurilor livrate, Evdochia Ursu garantând executarea obligației, în calitate de fidejutor, prin urmare aceștea urmează să achite creditorului fie dobânda de întârziere, fie penalitate, instanțele de judecată ajungând la concluzia de a încasa dobânda de întârziere în mărime de 86 254,89 de lei, în rest, cerința cu privire la încasarea penalității în mărime de 496 552,06 de lei fiind respinsă.

La 13 mai 2021, Natalia Ursu (Verdeș) a declarat recurs împotriva deciziei din 3 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele din materialele cauzei ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare au soluționat greșit cauza apreciind probele în mod arbitrar, luând în considerare și fiind apreciate doar cele prezentate de intimată.

La 27 mai 2021, în adresa SRL „Vielnax” și Evdochiei Ursu a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Natalia Ursu (Verdeș), cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 194).

La 29 iunie 2021, Evdochia Ursu a depus referință la recursul declarat de Natalia Ursu (Verdeș), considerând recursul întemeiat și care urmează a fi admis.

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care SRL „Vielnax” să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată la 17 martie 2021 la adresa electronică a reprezentantului recurente, avocatului Mihail Cucu, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f. d. 176).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 13 mai 2021 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Natalia Ursu (Verdeș), completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Natalia Ursu (Verdeș), nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Așadar, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Mai mult că prin decizia din 3 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, contestată cu recurs de către Natalia Ursu (Verdeș), a fost menținută hotărârea din 30 iunie 2020 a Judecătoriei Strășeni sediul central, prin care datoria a fost încasată, în mod solidar, de la ÎI „Ursu Natalia” și Evdochia Ursu în beneficiul SRL „Vielnax”, Natalia Ursu (Verdeș), ca persoană fiind exonerată de răspundere materială.

Astfel fiind, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Natalia Ursu (Verdeș) urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Natalia Ursu (Verdeș).
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru